

(ח) [לעולם רש"ש],

הגהות הב"ח

גליון הש"ס

מדסיפא. בשתי כיתות. להכי תלי
לן לאוקמה בשתי כיתות אלף ג' מ
כן ואי ללא אחאי כח אחרימי מקמי
ניחא ליה בנהי דמפקי ליה לעבד לח
בשתי כיתות וע"כ במיפך והזמה
ומקומית ליה הלכך רישא נמי אוקי
במיפך והזמה: **שפרי העבד אומר**
נ. דניחא ליה דמפקי ליה לחירות
והביי ליה דמי עין: **בפראי.** אותן
שמומין: **אלימא דלא קמודו.** הנך
בתפראי בחבלא דעבד כלל אלף
דקאמרי עמנו הייתם ותו לא מידי:
כוליה עבד. בעי קמאי לשלומי:
אפרינאו. ואהנו ליה לרב לפטורי
ממדי עין שהן מרובין ממדי עין
ומייהו עבד נפיק לחירות: **ואזמינאו.**
וזהבא ליכא למימר כדאמר רבא
דרישא ואמרי איפכא סימנא את עינו
וזהפיל את שינו דאי אחאי כח אחרימי
דרישא והדר אמרי הני הפיל את שינו
אסימנא את עינו כיון דלא אפומייהו
פסקינן דינא אלף בראשונה שמקוקים
אחת הרב לדמי עין שיסנו בכלל דמי
עין של אחרונים אפילו נמצאו וזוממין
אלו האחרונים לא היו מחייבו דאין
עדים וזוממים ממחייבים עד שיגמר
הדין על פיהם הלכך הך סיפא מוכחא
לפסוק ריהטא בשתי כיתות ומיפך
וזהו: **ואבי דימי.** בין רישא ובין
סיפא כיון דהשתא מוקמת לרב במיפך
וזהזמה ובשתי כיתות עדים הכי דמי:
אי דמאחרי אחורי הני בפראי. כגון
דלמארי קמאי יום ראשון הוה מעשה
ואתאום בתפראי ואמרי * יום שני הוה
מעשה ואיפכא הוה: **אכתי כוליה**
עבד בעי לשלומי לרב. דכי מחייבי ליה
מיזם ראשון להוליא עבדו לחירות
אכתי לא הוה בר חיובא דהא ביזם
שני הוה מעשה ואכתי כוליה עבד
בעי לשלומי לרב דכי אתו לאסהודי
לתחוייבוי דרב אכתי לאו בר חיובא
הוא: **דמקמי אקדומי הני בפראי.**
שהם מודים דקודם שבאת כח ראשונה
להעיד נעשה מעשה: **ואי דלא.** העמידו
העבד לרבי עדות קודם שבאת כח
ראשונה להעיד אכתי כולי דמי עבד
בעי שלומי דהא כוליה בעי אפסודיה

בְּסִיפָא דְרִישָׁא לֹא יִישָׁא
דְּקַמְתִּי שְׁהָרִי הֵרֵב אֹמֶר
הוּא וְאִמְרוּ אִיפְּסָא לֹא הוּא
זֶה אֵלָּא מִדְּסִיפָא מִיתּוּקֵמָא

No commercial use allowed.

מִדְּסִיפָא בְּמִיפְךָ וְהוּא
וְהוֹמָה דְּקַתְנִי סִיפָא
שְׁהִיפִיל אֶת שֵׁן עַנְיָ
שְׁהָרִי הֵעֲבֵד אֹמֶרָה
מִשְׁלָמִין דְּמִי עֵין לֹחֵ
קָא מוֹרוּ לֵהוּ בִּתְרָה
כּוֹלִיָּה עֲבֵד לֶרֶב בִּ
פְּשִׁיטָא דְקָא מוֹרוּ כִּ
אִפְכִּינָן וְאֹמִינֵתוּ וְהִסִּי
אֲחֹרִי הֵנִי בִּתְרָא *
בְּעִי שְׁלוּמֵי דְכִי מִחֵ
גִּבְרָא לֹאֹו בֵּר חֵיוִי
מִקְדָּמִי קְדוּמִי הֵנִי
בְּדִין אֲכַתִּי דְּמִי כּוֹלִיָּה
לִיָּה דֹאֲכַתִּי גִבְרָא לֹ
בְּדִין א"ל רֵב אַחָא
אֲשִׁי דוֹקִיא דְרֵבָא מִ
רִישָׁא מִי קָא מִתְכַּשְׁ
מִתּוּמִי סְהִדוּתָא כּוֹרוּ
כּוֹוֹתִיָּהוּ פִּסְקִינָן דִּי
הֵלֶכְךָ קִמְאִי הוּא דְקָא
מִתְכַּשְׁי מִיָּדִי אִמְרֵי
בְּשִׁלְשׁ לִיתוּת סִיפָא
כִּגּוֹן דֹּאתוּ בִי תֵרִי
וּסְיִמָא עֵינוּ וּפִסְקִינִיה
כִּי תֵרִי אֲחֹרִינִי וְאִמְרֵי
אֶת שֵׁינוּ דְקָא מִכֵּ
וְנִמְצְאוּ זִוּמִין קִמְאִי
וְאִי סִלְקָא דְעֵתֵךְ הִכֵּר
הִיא אֲמַאי מִשְׁלָמִי
מִעִירָא אֵלָּא שְׁמַע
הוֹמָה הִיא וְאֲבִי אִי
לֹא סָגִי דִלָּא שְׁלֵשׁ
הֵרֵב אֹמֶר כֵּן אֵלָּא
כִּיתוּת שְׁהָרִי הֵעֲבֵד
דְּהוּ מִימֵר אִמְרֵי דְנִיָּה
מִתְקִיף לֵה ר' זִירָא

והדבר שרצו לעיל בזה דמסקי ליה לחירות דמי עין צבי שלומי ליה
דיכולין לומר לנוצמו בלתי דלמא דפ' היו בודקין (סנהדרין מא). דיכולין
לומר לאוסרה על בעלה בלתי וי"ל דלמא דמוקין לה השמא במוקין
ההוא מסקין דלמא כשעמד כבר דין ומסתמא כבר נתפרסם
הדבר שילא העבד לחירות והרב
בעלנו מודה דלמא דקדמי שדבר אומר
כך שעמד דין וכל עיקר שבאין לדין
עכשיו לפי שהעבד תובע דמי עינו
ומזמין את הרב לדין ורבו מודה לו
דמי שני לכך כי אלו סהדי לא אלו
אלא לגרע כמו של עבד שאס יבאו
עדים על דמי עינו לא יהיה ממס
בדבריהם ויודעים הם שבאו עדים
אבל מעיקרה לא היה דבר דמיי
כשעמד דין אפי' הרב מודה כמה
פעמים לר' העבד לעדים דמוה
בקנס פטור משום הכי פריך שפיר
בזה דמסקי ליה לחירות כו' וא"ת
למה דחק אצ"י לזקומי לסיפא
במוקין והוא כיון דבמעמד דין
מוקמין לה ילמא שהעבד תובע
דמי עינו והרב מודה לו דמי שני
והבא עבד עדים דהפיל את שני
וסומא את שני וצלו עדים והוימוס
וי"ל דהלוי ה"ה כך שוה אם מוסר
הוא ע"י אורחא דמילתא נקט שאין
עדים אלא אורחא דמילתא נקט שאין
רגילות הרב לדמות כלל אלא כשם
עדים בדבר:

דאכתי גברא לא מחיבי.
אין הטעם משום דלא
הוה צעי הוה אחי לצ"ד ומודה
ומיפטר דאפי' לשמואל דאמר לקמן
(דף עה.) מודה בקנס ואח"כ צאו
עדים חייבי הכא כיון דלא עמד דין
חששני לגבדא בר חיובא עדין קנס
כדפרשית צסוק המנתי (לעיל ג. וס:
ד"ה איכא) צשמעתי דהחלט השור:
ונמצאו זוממים קמאי. צהך
סיפא הולך לומר
שהעדים שהזכור צברתיא שהזמו
הם היו ראשונים משום דלריך לומר
דפסקין לדינא אפומייהו דאין העדים
זוממים משלמים עד שיגמר הדין על
פיהם ואם לא שצאו תחילה לא ה"מ
נפסק דינא אפומייהו אצל צירשא
אע"פ שצאו לקוף פסקין דינא
אפומייהו: **עבד** כל דהו מימר
קאמר כל דהו דלגמרי צאין לקועיה:
הוה

וְכֹה לֵהִיט הַעֲבָד וְצִוָּה דִּהְשָׁמָה אִי קִלְשִׁי בְּעֵינִי קָמֵן לֹא הָלַךְ
 תְּעִינִי וְהַעֲמִדְתִּיךָ בְּדִין וְנִתְחַיֵּיבָה לִי דְמִי עֵינִי וְהִצִּיב עֵדִים אֲלוֹ
 יְיָ שֶׁן וְאִזְמִינֵהוּ הַלֵּכְךָ בֵּין רִישָׁא וּבֵין סִיפָא אֲדָמִי עֲבָד לֹא מַחֲיִיבִי
 עֵין מַשְׁלֵמִי לַעֲבָד בְּצִבְבָּא דִּירִשָׁא הָדָא מִמּוֹנָה דְּעֵין אִית לִיהִ גְּבִיָּה
 דְּקָא מַחֲיִיב לִיהִ אֲשַׁקְרָא וְע"כ בְּדִאפְכִּינְהוּ מוֹקֻמָּה לִיהִ דְּלִי לֹא
 דְּקִיפֵּא דִּרְבָּא. דִּהִכְחָשָׁה תַּחֲלִילָה אֲלוֹמָה הִיא מֵהִיבָה: **אִינִימָא**
 נְדוּמָה בְּטִילָה בִּהְכָּחָשָׁה דְּקִמְנֵא הִיא אִי לֹא מִיתוּמִי דִּינָה קוּוֹימָה
 דְּלִי בֵּין תּוֹרַת הוֹמָה אֲכַל שְׁנֵי אֲזִימֵרִים הִרְג וְשִׁמֵּם אֲזִימֵרִים
 יִצִּין דְּבִטְוִיל סְהִדוּתֵיהֶוּ לֹא מֵהִנֵּיבָה בְּהוּ תּוֹרַת הוֹמָה: **מִדְרִישָׁא.**
 אַחֲרֵיתִי בְּרִישָׁא דְּהוּה מַחֲיִיב לִיהִ דְּמִי עֵין: **סִיפָא נְמִי בְּשֵׁלָה.**
 מִמִּי סִימָא וְהִדֵּר הִפִּיל וְהִי אֲמִי הִפִּיל וְהִדֵּר סִימָא לֹא מִיגִמֵּר
 וְכִיּוֹן דִּלָּא נִגְמַר הִדֵּין עַל פִּיהֶם לֹא מַחֲיִיבִי הֵינִי מוֹעִיפֵי בְּהוֹמָה
 יִל וְהִדֵּר סִימָא וּפְסָקִין לִדִּינָה אֲפּוֹמִייהוּ כ'ר': **דְּקָא מִכְחָשִׁי לְקִמְנֵא.**
 ס' עַל יְדִי כַּת שְׁלִישִׁית מַשְׁלֵמִין: **אֲלֵא סִיפָא לָמָּה לִי.** לְאִזְקוּמָה
 דְּמַשְׁמַע בְּשֵׁלָה וְדִלָּא בְּדִאפְכִּינְהוּ וְיִמְהוּ מִינֵה לִיכָא לְמִירֵךְ מִיִּדִּי:
 יִפּוּק

רבינו חננאל

[illegible]